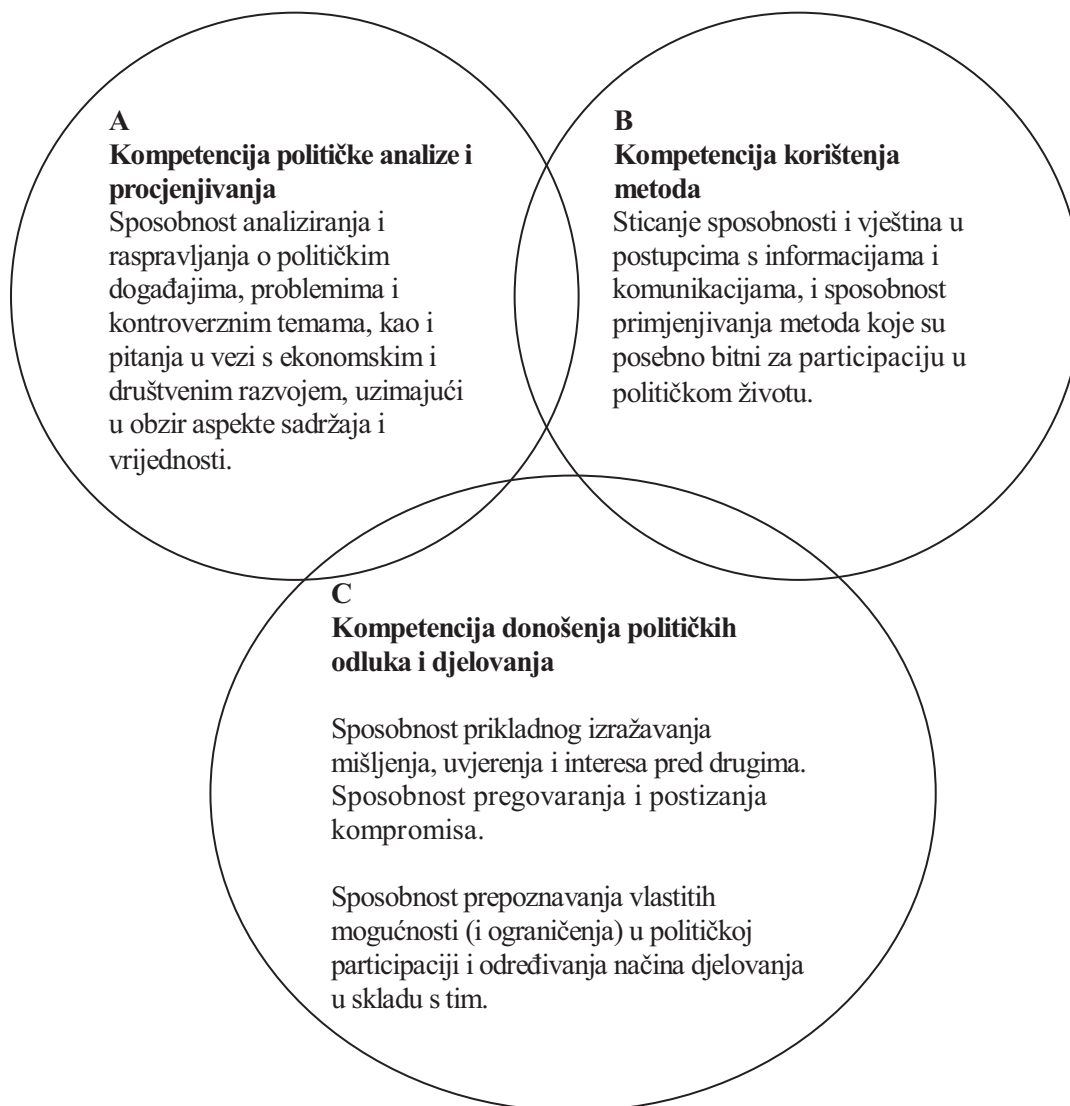

Postavljanje ciljeva i izbor materijala

Radni materijal 1: Kompetencije učenika za obrazovanje za demokratiju i ljudska prava

Učimo i živimo demokratiju i ljudska prava – Tri područja kompetencije za obrazovanje za demokratiju i ljudska prava

Cilj vaspitanja i obrazovanja za demokratsko građanstvo jeste podržavanje razvoja kompetencija u tri oblasti, koja su međusobno čvrsto povezana tako da ne bi smjelo da se odvojeno obrađuju.

Kompetencija političke analize i procjenjivanja

Cilj je razvijanje sposobnosti analiziranja političkih događaja, problema i kontroverznih pitanja te obrazlaganje vlastite procjene. Škola može doprinijeti tom procesu podsticanjem učenika da strukturiranom analizom počnu sofisticiranije da shvataju građu.

Da bi se to postiglo potrebne su sljedeće vještine:

- prepoznavanje važnosti političkih odluka za vlastiti život;
- prepoznavanje i procjenjivanje posljedica političkih odluka;

- prepoznavanje i izlaganje sopstvenog gledišta i gledišta drugih;
- prepoznavanje i razumijevanje tri dimenzije politike:
 - a) institucionalne,
 - b) vezane za sadržaj,
 - c) usmjerene prema procesu;
- analiziranje i vrednovanje različitih faza političkih procesa na mikronivou (na primjer, školski život), mezonivou (na primjer, zajednica) i makronivou (državna i međunarodna politika);
- predstavljanje činjenica, problema i odluka uz pomoć analitičkih kategorija, identifikovanje glavnih aspekata i njihovo povezivanje s osnovnim vrijednostima ljudskih prava i demokratskih sistema;
- identifikovanje društvenih, pravnih, ekonomskih, ekoloških i međunarodnih okolnosti, interesa i razvoja u raspravi o aktuelnim kontroverznim pitanjima;
- prepoznavanje načina na koji je politika predstavljena u medijima.

Kompetencija korištenja metoda

Za učestvovanje u različitim političkim procesima potrebno je ne samo osnovno poznavanje političkih sadržaja, struktura i procesa, već i opšta kompetentnost koja se stiče i kroz druge predmete (a tu spada komunikacija, saradnja, baratanje informacijama, brojevima i statistikama). U sklopu vaspitanja i obrazovanja za demokratsko građanstvo moraju se učiti i podsticati posebne sposobnosti i vještine, poput sposobnosti iznošenja argumentovanog mišljenja za ili protiv neke teme, što je posebno bitno za učestvovanje u političkim aktivnostima. Cilj je korištenje tih vještina u metodama koje predstavljaju opšta mjesta političkog diskursa (rasprave, debate).

Kako bi se u tome uspjelo, potrebne su sljedeće vještine:

- sposobnost samostalnog pronalaženja, izbora, obrađivanja i predstavljanja informacija dobijenih iz masovnih sredstava komunikacije i/ili novih medija na kritički i fokusiran način (prikupiti, organizovati, ocijeniti statistiku, karte, dijagrame, grafikone, karikature);
- kritički pristup korištenju medija i sposobnost razvijanja vlastitih medijskih proizvoda;
- primjena empirijskih metoda na osnovni način (na primjer, tehnike anketiranja i intervjuisanja).

Kompetencija donošenja političkih odluka i djelovanja

Cilj je da se stekne sposobnosti za samouvjereno i primjereno istupanje i ponašanje u političkom kontekstu i u javnosti.

Kako bi se u tome uspjelo, potrebne su sljedeće vještine:

- sposobnost izražavanja vlastitog političkog mišljenja na primjeren i samopouzdan način te usavršavanje raznih oblika razmjene mišljenja;
- učestvovanje u javnom životu i sposobnost političkog djelovanja (usmene vještine komuniciranja poput izražavanja vlastitog mišljenja, raspravljanja, debatovanja, vođenja ili moderiranja rasprave; tehnike pisanih prezentacija i vizualizacije za plakate, zidne novine, zapisnike sa sastanaka, pisma uredniku, itd.);
- prepoznavanje vlastitih mogućnosti upotrebljavanja političkog uticaja, sastavljanje tima i zajednički rad;
- samopouzdanje, ali i sposobnost pristajanja na kompromise;
- prepoznavanje anti-demokratskih misli i tendencija te sposobnost da se na njih odgovarajuće reaguje;
- sposobnost prirodnog ponašanja u interkulturalnom kontekstu.